

**Затверджено
Рішення Київської обласної ради
від 19.05.2017 № 306-14-VII**

**Програма
проведення інвентаризації
та нормативної грошової оцінки земель
у Київській області
на 2017-2020 роки**

**Київ
2017 рік**

ЗМІСТ

	Стор.
Паспорт Програми	3
1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма	5
2. Визначення мети Програми	5
3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	7
4. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники	9
5. Очікуванні результати виконання програми, визначення її ефективності	10
6. Координація та контроль за ходом виконання Програми	12
7. Ресурсне забезпечення Програми	13
8. Показники продукту Програми	15
9. Напрями діяльності та заходи Програми	15

**Паспорт
Програми проведення інвентаризації
та нормативної грошової оцінки земель у Київській області
на 2017-2020 роки**

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент містобудування та архітектури облдержадміністрації Бунін Сергій Валерійович, депутат Київської обласної ради VII скликання
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа облдержадміністрації про розроблення програми	Розпорядження голови Київської облдержадміністрації від 06.04.2017 №179 «Про ініціювання розробки проекту Програми проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель у Київській області на 2017-2020 роки» та розпорядження голови Київської облдержадміністрації від 21.04.2017 № 229 «Про схвалення проекту Програми проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель у Київській області на 2017-2020 роки»
3.	Розробник програми	Департамент містобудування та архітектури облдержадміністрації
4.	Співрозробники програми	Бунін Сергій Валерійович, депутат Київської обласної ради VII скликання
5.	Відповідальний виконавець програми	Департамент містобудування та архітектури облдержадміністрації
6.	Учасники програми	Проектні та наукові інститути, землевпорядні та землеоціночні підприємства, підприємства підвищення родючості, органи місцевого самоврядування
7.	Терміни реалізації Програми	2017 - 2020 рр.
7.1.	Етапи виконання програми	I (2017), II (2018-2019), III (2020)
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	Обласний бюджет
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього,	6 000 тис. грн.
	у тому числі:	

9.1.	коштів державного бюджету*	-
	коштів обласного бюджету	6 000 тис.грн.
	коштів інших місцевих бюджетів**	-
	коштів інших джерел	-

Примітка:

* у разі, якщо відповідний захід передбачений аналогічною Державною цільовою програмою

** у разі, якщо відповідний захід передбачений у місцевих цільових програмах

I. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Програма проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель у Київській області на 2017-2020 роки (далі – Програма) розроблена на виконання Земельного кодексу України, законів України "Про землеустрій", "Про охорону земель", Концепції Державної цільової програми розвитку земельних відносин в Україні на період до 2020 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 року № 743-р, з метою раціонального використання та охорони земель області.

Відповідно до статті 209 Земельного кодексу України кошти, що надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, використовуються на освоєння земель для сільськогосподарських і лісогосподарських потреб, поліпшення відповідних угідь, охорону земель відповідно до розроблених програм та проектів землеустрою, а також на проведення інвентаризації земель, проведення нормативної грошової оцінки землі. Використання цих коштів на інші цілі не допускається.

Земельний фонд Київської області становить 2816,2 тис. га (4,8% території України), в т.ч. землі сільськогосподарського призначення – 1789,4 тис.га, до числа яких входять 1660,3 тис. га сільгоспугідь, 1354,2 тис.га з яких – рілля. Площа лісових та дерново-чагарникових насаджень складає 648,6 тис.га, у тому числі полезахисних лісосмуг 12,3 тис.га.

Загальна лісистість області з урахуванням усіх захисних лісових насаджень складає 23,0%.

Площа сільськогосподарських земель в адміністративних межах області становить 2812.1 тис.га. або 59.6% території, з яких 1366.7 тис.га. займає рілля (48.6%), 16.8 тис.га.- перелоги (0.6%), 40.7 тис.га.- багаторічні насадження (1.4%), 251.7 тис.га.- сіножаті та пасовища. Значну частину території області займають ліси та інші лісовкриті площі-651тис.га. (23 %), з яких вкрита лісовою рослинністю площа становить 593.6тис.га. (21 %).

Територія Київської області розташована на 97% у межах басейну Дніпра, а 3% — у межах басейну Південного Бугу.

Площа земель, зайнятих водними та водогосподарськими об'єктами, становить 232,6 тис. га (8% території області), в тому числі під водосховищами і ставками 37,25 тис. га. Загальна площа Київського і Канівського водосховищ у межах області — близько 120 тис. га.

II. Визначення мети Програми

Мета Програми полягає у сприянні в реалізації державної політики, спрямованої на збалансоване забезпечення потреб населення і галузей економіки у земельних ресурсах, їх охорону і раціональне використання; інвентаризацію земель, проведення нормативної грошової оцінки земель, підвищення інвестиційної привабливості землекористування; створення екологічно безпечних умов проживання населення і ведення господарської

діяльності; збереження ландшафтного і біологічного різноманіття; стабілізацію виробництв, підвищення продуктивності земель.

Програма визначає систему правових, організаційних, економічних та інших заходів, спрямованих на забезпечення збереження, раціональне використання земель, які здійснюються на обласному рівні.

Головною метою Програми є сприяння розвитку земельних відносин в області, створення таких правових і організаційно - економічних умов, які б стимулювали прагнення кожного власника чи користувача земельної ділянки до її правового і ефективного використання, підвищували відповідальність за охорону земель, збуджували активність громадян до посвідчення права власності на землю і тим самим сприяли розвитку ринкових відносин.

Основними завданнями Програми є:

- проведення аналізу стану використання земель, яке забезпечує її відтворення, функціональну рівновагу та еволюцію, як базу соціально-економічного розвитку суспільства;

- виявлення резервів земельних ресурсів, придатних для використання за цільовим призначенням у різних галузях економіки;

- проведення порівняльного аналізу намірів та потреб використання земель, визначених у загальнодержавних та регіональних програмах економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля, інших програмах, схемах розвитку галузей економіки, з визначенням можливих шляхів та оптимального варіанту розв'язання проблемних питань;

- формування, регіональних і місцевих банків даних про земельні ділянки лісогосподарського призначення, яких не входять до лісового фонду, земельні ділянки водного фонду та водні об'єкти на них розміщені, нормативну грошову вартість земель.

Програма спрямована на раціональне розміщення та оптимальне забезпечення земельними ресурсами виробничих сил, гармонійне поєднання господарської діяльності з охороною довкілля на цій основі умов зростання обсягів виробництва для забезпечення економічного розвитку області шляхом:

- поетапного відновлення екологічно збалансованого співвідношення земельних угідь у зональних системах землекористування та збільшення лісистості території області;

- резервування земель для природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного використання;

- пріоритетності екологічної безпеки та дотримання екологічних вимог охорони земель у процесі землевпорядкування територій;

- обмеження вилучення (викупу) особливо цінних земель, зокрема лісогосподарського призначення, для нелісогосподарських потреб;

- пріоритетності здійснення превентивних заходів щодо земель, які ще не зазнали деградації чи зазнали її незначною мірою.

Програмою визначено перелік заходів щодо: підвищення ефективності державного управління та контролю за раціональним використанням земель,

забезпечення проведення інвентаризації земель, додержання законодавства при наданні, вилученні та купівлі-продажу земельних ділянок, захисту прав власності на землю, забезпечення особливого режиму використання особливо цінних земель, підвищення інвестиційної привабливості земель, підвищення ефективності державного регулювання ціноутворення у сфері земельних відносин, забезпечення здійснення громадського контролю за прийняттям рішень щодо регулювання земельних відносин, а також за здійсненням заходів з раціонального використання земель.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Програма розрахована на 2017-2020 роки і має бути реалізована шляхом проведення основних заходів і робіт, передбачених у додатках до цієї Програми.

Для реалізації Програми об'єднуються зусилля обласних і районних структур, насамперед місцевих рад усіх рівнів, районних державних адміністрацій, Головного управління Держгеокадастру у Київській області, Департаменту містобудування і архітектури обласної державної адміністрації, землевпорядних організацій.

Запропонований склад і зміст принципів розвитку земельних відносин в умовах ринкової економіки необхідно розглядати як об'єктивну передумову для здійснення практичних заходів з управління земельними ресурсами, особливо таких його важливих функцій, як землевпорядкування, державний контроль за раціональним і екологічно безпечним використанням земель, ведення державного кадастру, економічного стимулювання організації раціонального використання земель.

Наміри та потреби використання земель у Київській області визначено у загальнодержавних та регіональних програмах економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля, інших програмах, схемах розвитку галузей економіки, де передбачено необхідність значного зменшення площі ріллі та виробничих територій (особливо під відкритими розробками, кар'єрами, відповідними спорудами промисловості, транспорту і зв'язку) з передачею вивільнених земель для інших видів використання та збільшення площі земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, рекреаційного, оздоровчого та історико-культурного призначення.

Нерівномірне розташування рекреаційних територій ускладнює організацію відпочинку. Існуючий рекреаційний потенціал може використовуватися лише після інтенсивного освоєння територій та удосконалення функціонування курортно-рекреаційного господарства. Необхідно розширити території природних та окультурених ландшафтів з метою перспективного рекреаційного і лікувально-оздоровчого розвитку найбільш заселених регіонів.

Київська область має велику площу лісових угідь, крім того малопродуктивні землі та землі, виведені із сільськогосподарського виробництва підлягають залісненню. В той же час в області спостерігається водна ерозія ґрунтів і виникає необхідність у збільшенні об'ємів лісорозведення.

Проблеми, що мають місце у сфері використання та охорони земель, потребують невідкладного розв'язання.

Достовірні дані про площі, межі, склад угідь та конфігурацію земельних ділянок дають можливість прогнозувати використання земель, передбачати надходження до бюджетів різних рівнів, обґрунтовано нараховувати земельний податок, сприяти здійсненню раціональної політики у сфері формування ринку землі. Важливо знати, які земельні ділянки не використовуються, або використовуються нераціонально, не за цільовим призначенням, всупереч вимогам земельного та природоохоронного законодавства.

Засобом набуття таких знань служить інвентаризація.

Враховуючи інтенсивний в останні роки рух земельних ділянок (зміна землевласників чи землекористувачів, форм власності, цільового призначення, тощо) вкрай необхідним є завершення інвентаризації земель, а також оновлення даних інвентаризації попередніх років.

Інформація щодо визначення місця розташування об'єктів землекористування, їх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються або використовуються нераціонально, не за цільовим призначенням, яка є підсумком робіт з інвентаризації земель, дозволить збільшити надходження до бюджетів різних рівнів та слугуватиме міцною базою для ведення державного земельного кадастру.

За результатами інвентаризації буде створено інформаційну базу для ведення державного земельного кадастру, регулювання земельних відносин, раціонального використання і охорони земельних ресурсів, оподаткування земель, покращиться якість та знизиться вартість зазначених робіт.

Інвентаризація земель є базовою основою для проведення їх грошової оцінки, ведення державного земельного кадастру.

Сьогодні при формуванні регіонального та місцевих бюджетів приділяється особлива увага пошуку додаткових джерел їх наповнення та максимальному уникненню бюджетних втрат від використання найбільш стабільних джерел надходжень, серед яких особливе місце займають надходження від плати за використання нашого основного національного багатства - землі.

Плата за землю справляється у вигляді земельного податку або орендної плати, що визначається залежно від нормативної грошової оцінки земель.

Нормативна грошова оцінка земельних ділянок використовується для визначення розміру земельного податку, державного мита при міні, спадкуванні та даруванні земельних ділянок згідно із законом, орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також при розробці показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.

Результатом проведеної роботи стане щорічне збільшення надходжень від плати за землю до консолідованого бюджету області навіть у період економічної кризи.

Протягом останніх років вживаються заходи для обов'язкового проведення нормативної грошової оцінки земель державної власності несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів при наданні їх в оренду.

Фінансування Програми планується здійснювати за рахунок коштів обласного бюджету, які надходять від сплати втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництв.

Обсяг фінансування Програми становить 6 000 тис. гривень, в тому числі на 2017 рік за рахунок обласного бюджету 2 000 тис. гривень.

Програма розрахована на чотири роки і буде реалізована в три етапи: I етап – 2017 р., II етап - 2018-2019 рр., III етап - 2020р.

Конкретний перелік заходів програми щорічно затверджується рішенням Київської обласної ради за поданням Київської обласної державної адміністрації, виходячи з фактичних надходжень коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва та їх залишку на початку року.

IV. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Програма розрахована на 2017-2020 роки і має бути реалізована шляхом проведення основних заходів і робіт, передбачених у додатках.

Для реалізації Програми об'єднуються зусилля обласних і районних структур, насамперед місцевих рад усіх рівнів, районних державних адміністрацій, Головного управління Держгеокадастру у Київській області, Департаменту агропромислового розвитку обласної державної адміністрації, Департаменту фінансів обласної державної адміністрації, Департаменту екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації, землевпорядних організацій.

Запропонований склад і зміст принципів розвитку земельних відносин в умовах ринкової економіки необхідно розглядати як об'єктивну передумову для здійснення практичних заходів з управління земельними ресурсами, особливо таких його важливих функцій, як землевпорядкування, державний контроль за раціональним і екологічно безпечним використанням та охороною земель, ведення державного кадастру, економічного стимулювання організації раціонального використання й охорони земель.

V. Очікуванні результати виконання програми, визначення її ефективності

Реалізація заходів, передбачених Програмою, дозволить здійснювати використання та охорону земель на якісно новому рівні, захист земель від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості

ґрунтів, розвиток ринку земель, розмежування земель державної і комунальної власності та інше, що, в свою чергу, дасть можливість зберегти та використати землю як складову частину природного ресурсу та територіального базису, основне національне багатство перетворити в самостійний фактор зростання економіки, а також сприятиме припливу інвестицій у розвиток економіки області та держави.

Виконання передбачених Програмою заходів і завдань дасть змогу:

- забезпечити перерозподіл земельного фонду між галузями економіки виходячи з придатності земель для використання у складі різних за цільовим призначенням категорій земель;
- оптимізувати структуру земельних угідь;
- здійснити консервацію деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель;
- збільшити площі земель з природними ландшафтами до рівня, достатнього для збереження ландшафтного і біологічного різноманіття;
- створити та упорядкувати водоохоронні зони і прибережні захисні смуги водних об'єктів;
- забезпечити збереження природних ландшафтів на землях промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення;
- розробити моделі сталого землекористування для окремих регіонів області;
- за результатами проведеної нормативної грошової оцінки збільшити надходження від плати за землю та підтримати місцеві бюджети;
- за результатами проведеної інвентаризації створити інформаційну базу для ведення державного земельного кадастру, регулювання земельних відносин, раціонального використання і охорони земель, оподаткування.

Таким чином, буде забезпечено:

- в **економічній сфері** – підвищення ефективності суспільного виробництва завдяки більш раціональному використанню природо-ресурсного потенціалу земель, природних, економічних та інших видів ресурсів області;
- в **екологічній сфері** – раціональне використання та охорона земель, збагачення довкілля природними ландшафтами, забезпечення техногенно-екологічної безпеки життєдіяльності людини шляхом обґрунтування екологічно допустимих рівнів та режимів використання земель;
- у **соціальній сфері** – створення та підтримання повноцінного життєвого середовища, охорона та раціональне використання історико-культурної спадщини.

VI. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координацію дій між виконавцями Програми здійснюватиме Департамент містобудування та архітектури Київської облдержадміністрації, контроль за ходом виконання програми – постійні комісії Київської обласної

ради з питань агропромислового комплексу та земельних відносин, з питань екології, природокористування, водних ресурсів, ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС та інших надзвичайних ситуацій, з питань соціально-економічного розвитку, промисловості, підприємництва, торгівлі, регуляторної, інноваційно-інвестиційної політики, зовнішньоекономічних зв'язків та фінансового забезпечення розвитку області, з питань бюджету та фінансів.

Департамент містобудування та архітектури Київської облдержадміністрації щокварталу до 25 числа місяця, наступного за звітним періодом, та до 25 січня 2021 року інформуватиме Київську обласну раду про хід виконання Програми.

Заступник голови ради

М.А. Стариченко

**Ресурсне забезпечення
Програми проведення інвентаризації
та нормативної грошової оцінки земель у Київській області
на 2017-2020 роки**

(тис. грн.)

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми				Всього витрат на виконання програми, тис.грн
	I етап виконання програми	II етап виконання програми		III етап виконання програми	
		2017 рік	2018 рік		
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	2 000,0	1000,0	1 000,0	2 000,0	6 000,0
державний бюджет	-	-	-	-	-
обласний бюджет	2 000,0	1 000,0	1 000,0	2 000,0	6 000,0
районні, міські, (міст обласного значення) об'єднаних територіальних громад бюджети	-	-	-	-	-
бюджети сіл, селищ, міст районного значення	-	-	-	-	-
кошти не бюджетних джерел	-	-	-	-	-

Заступник голови ради

М.А. Стариченко

Додаток 2 до Програми

**Показники продукту обласної цільової
Програми проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки
земель у Київській області на 2017-2020 роки**

Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії Програми	I етап	II етап		III етап	Всього витрат на виконання програми, тис.
			2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	
Показники продукту Програми							
Технічних документів із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель	шт.	0	30	20	20	30	5 000
Технічна документація щодо проведення нормативної грошової оцінки землі	шт.	0	20	0	0	20	1 000
Показники ефективності продукту							
Середні витрати на розробку технічної документації із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель	тис.грн.		50	50	50	50	5 000
Середні витрати на розробку технічної документації щодо проведення нормативної грошової оцінки землі	тис.грн.		25	0	0	25	1 000
Показники якості програми							
Прогноз надходження коштів в результаті реалізації програми, всього	тис.грн.	0	200	650	650	500	2000

Динаміка ресурсного забезпечення виконання програми (кошти бюджету області)*	%	100	100	100	100	100	2000
Динаміка збільшення надходження коштів до обласного бюджету від реалізації програми*	%	100	100	100	100	100	2000

*В динаміки витрачених коштів обласного бюджету та отриманих додаткових надходжень від реалізації заходів програми.

Заступник голови ради

М.А. Стариченко

Додаток 3 до Програми

**Напрями діяльності та заходи обласної цільової
Програми проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки
земель у Київській області на 2017-2020 роки**

№ з\п	Назва напрямку діяльності (пріоритетності завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:	Очікуваний результат (в натуральних вимірниках)
						I етап: 2017р.	
						II етап: 2018-2019 рр.	
						III етап: 2020 р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Проведення інвентаризації земель	Виготовлення Технічної документації із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель	2017 2018 2019 2020	науково-дослідні та проектні організації, фахівці, які мають ліцензії на проведення землевпорядних, геодезичних та будівельних робіт	обласний бюджет	I етап: 2017 - 1500,0	100 технічних документів із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель
						II етап: 2018 - 1000,0 2019 - 1000,0	
						III етап: 2020 - 1500,0	
2.	Проведення нормативної грошової оцінки землі	Виготовлення Технічної документації щодо проведення нормативної грошової	2017 2018 2019 2020	науково-дослідні та проектні організації, фахівці	обласний бюджет	I етап: 2017 - 500,0	100 технічних документів щодо проведення нормативної грошової
						II етап: 2018 - 0,0 2019 - 0,0	
						III етап: 2020 - 500,0	

		оцінки землі					оцінки землі
		Всього:				6000,0	

Заступник голови ради

М.А. Стариченко